

Les 118 – Antwoorden

Opdracht 2: Lezen zonder puntjes. Plaats de puntjes, geef de uitspraak en de vertaling.

בְּסוּפוֹ שָׁל דְּבַר, שְׁמַעְתִּי אֶת הַמוֹסִיקָה b ^e sofo shèl dávar, shámatie èt hammoesiqáh	qarátie oto pa ^a mayiem mit'chillato w ^e ad sofo Ik las het 2 keer van [zijn] begin tot [zijn] eind
Uiteindelijk hoorde ik de muziek כָּל (כָּל) הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה הָיָא סוּף שָׁל הַתְּחִלָּה אַחֲרֵת kol hatcháláh chádasháh hie sof shèl	בְּתְחִלָּה לֹא אָהַבְתִּי אֶת הַגְּבִינָה bitchilláh lo áhavtie èt hag ^e vináh In het begin hield ik niet van de kaas
hatcháláh achèrèt Elk nieuw begin is het einde van een ander begin בְּסוּף הַשְּׁבוּעַ הַזֶּה אָנִי בְּחִיפָה b ^e sof hashávoe'a hazèh ^a nie b ^e chefáh	Dit weekeinde ben ik in Haifa

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord התחיל hitchiel [hif'il] Beginnen

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	מתחיל matchiel	התחלתי hitchaltie	אתחיל atchiel	אני
Ik (v)	מתחילה matchiláh	התחלתי hitchaltie	אתחיל atchiel	אני
Jij (m)	מתחיל matchiel	התחלת hitchaltáh	תתחיל tatchiel	אתה
Jij (v)	מתחילה matchiláh	התחלת hitchalt	תתחילי tatchilie	את
Hij	מתחיל matchiel	התחיל hitchiel	יתחיל yatchiel	הוא
Zij	מתחילה matchiláh	התחילה hitchiláh	תתחיל tatchiel	היא
Wij (m)	מתחילים matchieliem	התחלנו hitchalnoe	נתחיל natchiel	אנחנו
Wij (v)	מתחילות matchilot	התחלנו hitchalnoe	נתחיל natchiel	אנחנו
Jullie (m)	מתחילים matchieliem	התחלתם hitchaltèm	תתחילו tatchiloe	אתם
Jullie (v)	מתחילות matchilot	התחלתן hitchaltèn	תתחילו tatchiloe	אתן
Zij (m)	מתחילים matchieliem	התחילו hitchiloe	יתחילו yatchiloe	הם
Zij (v)	מתחילות matchilot	התחילו hitchiloe	יתחילו yatchiloe	הן

Geb. wijs: m: hatchel, v: hatchilie, mv: hatchiloe, inf: להתחיל ^le

Opdracht 3, Bijbel. Geef de vertaling en de uitspraak. Waar staat de tekst?

בְּרֵאשִׁית, בְּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם, וְאֶת הָאָרֶץ
b^ereshiet bárá èlohiem et hashámayiem w^eet
há'árèt In het begin schiep God de hemelen en de aarde. Genesis/Bereshiet 1:1.

Zie de toelichting van dr. Piet van Midden, [Efemeride 163](#)

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשׁוֹן הוּא לָכֶם, לְחֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה
Exodus/Shemot 12:2.

hachodes hazzèh láchèm, rosh ch^adáshiem: rishon hoe láchèm ^le

maand [is] voor-jullie, begin [der] maanden: eerste [is] hij voor-jullie van-maanden [v] het-jaar.

עֵינֵי יְהוָה אֶלְהֵיךָ בַּה--מְרִשִׁית הַשָּׁנָה, וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה
Deuteronomium/Devariem 11:12b.

támied, ene Adonay èlohiem báh – mereshiet hashánáh w^ead ach^ariet shánáh

Altijd, ogen [van] de Heere God [zijn] op-haar, van-begin [van] het-jaar tot einde [van het] jaar.

וַיְחַל שְׁלֹמֹה, לְבַנוֹת אֶת-בֵּית-יְהוָה בִּירוּשָׁלַם, בְּהַר הַמּוֹרִיָּה
wayáchèl shlomoh, livnot èt-bet Adonai biroeshálayiem, b^ehar hammoriáh

wayáchèl shlomoh, livnot èt-bet Adonai biroeshálayiem, b^ehar hammoriáh

[Je verwacht wayatchiel; Bijbels Hebreeuws wijkt wel eens af van de huidige grammatica]

En-hij-begon Salomo te-bouwen huis [van] de Heer in Jeruzalem, op de berg Moria,

2 Kronieken/Divre hayamiem 2, 3:1a. Zie de uitleg van dr. Piet van Midden, [Efemeride 1072](#)

Les 119 – Werkwoorden 27 – Persoons- en bezitsuitgangen

Woordenschat

צָר, צוֹר	tzoer (m)	Rots
יַעַץ	yá'atz [pa'al]	Adviseren, raad geven. (Bijbels)
יַעַץ, יַעֲצֵ	yi'etz [pi'el]	Raad geven (Nu gebruikelijk)
יַעוֹץ, יַעוֹץ	yi'oetz (m)	Raad, advies, (het) adviseren
יּוֹעֵץ	yo'etz (m)	Adviseur, raadgever, consultant יוֹעֲצִים yo'atziem

יועץ משפטי	yo'etz mishpátie	Juridisch adviseur
מועצה	mo'átzáh (v)	Raad, commissie
מועצה הבטחון	mo'átzáh habittáchon	Veiligheidsraad
עצה	etzáh (v)	Raad(geving), advies
עזב	ázav [pa'al]	Verlaten, (af)laten, achter laten
מות, מות, מות	mot, máwèt	Dood, overlijden
ענה	ánáh [pa'al]	Antwoorden

In [les 34](#) leerden we, hoe een bezitsrelatie of vergelijkbare relatie kan worden aangegeven met een **bezitsuitgang** (of bezit aangevend achtervoegsel) achter een zelfstandig naamwoord, zoals דודי dodie 'Mijn oom'.

Deze methode was gebruikelijk in het Bijbelse Hebreeuws; in het moderne Hebreeuws is het gebruikelijk om achter het zelfstandig naamwoord שלי shèlie, 'van mij' (enzovoorts) te plaatsen.

Daarnaast bestaan de **persoonsuitgangen** (of persoon aangevende achtervoegsels), die daar veel op lijken. Ze worden gebruikt om bij een werkwoord of voorzetsel een persoon aan te geven, die (in onze termen) het lijdend voorwerp of meewerkend voorwerp van de zin is. Dit komt vooral voor in het Bijbels Hebreeuws, dat liever voor- en achtervoegsels gebruikt dan losse woorden. Let op de kleine verschillen bij de meervoudsvormen.

Waar nodig wordt voor de uitspraak een letter tussengevoegd, een noen of een tav.

Bezit aangevende achtervoegsels		Persoon aangevende uitgangen	
Mijn	י □ -ie	Mij	י □ -ie
Jouw (m)	ך □ - ^e chá	Jou (m)	ך □ - ^e chá
Jouw (v)	ך □ -ech	Jou (v)	ך □ -ách
Zijn	י □ -o	Hem	י □ -o (soms י □ -oe)
Haar	ה □ -áh	Haar	ה □ -áh
Ons	נו □ - <u>en</u> oe	Ons	נו □ - <u>án</u> oe
Jullie (m)	כ □ - ^e ch ^è m	Jullie (m)	כ □ - <u>ách</u> è ^m
Jullie (v)	ך □ - ^e ch ^è n	Jullie (v)	ך □ - <u>ách</u> è ⁿ
Hun (m)	ם □ -ám	Hen (m)	ם □ - <u>áh</u> è ^m
Hun (v)	ן □ -án	Hen (v)	ן □ - <u>áh</u> è ⁿ
Toepassingen: Achtervoegsels achter een zelfstandig naamwoord, om een (bezits)relatie aan te geven: דודי dodie Mijn oom דודנו dodenoe Onze oom		Toepassingen: Achtervoegsel achter een voorzetsel, zoals שלי Van mij, jou (m, v). Les 34 לך Voor mij, jou (m, v). Les 62 en voorts bij את, עם, ב. Les 66 . Een voorbeeld: וַיֹּאמֶר אֵלָיו wayomèr eláv En hij sprak tot hem Achtervoegsels achter een werkwoord, die een lijdend voorwerp aangeven: יִשְׁמֹרְךָ yismorchá Hij zal u bewaren (van het werkwoord שָׁמַר shámar bewaren, bewaken)	

Opdracht 2 Bijbel: Noteer de uitspraak en de vertaling. Kijk zo nodig in de [woordenlijst](#).

כִּי-מֵרָאשׁ צָרִים אָרְאֵנוּ

[pa'al!] אִיעֲצָךְ, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעַם הַזֶּה לְעַמְךָ, בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים

וַיְהִינֵתָן דָּוִד-דָּוִד יוֹעֵץ

כִּי אָמוּ הִיְתָה יוֹעֲצָתוֹ

כי-המה היו-לו יועצים, אחרי מות אביו

.....

ולא שמעת לעצתי

.....

עתה שמע בקלי, איעצך

.....

ויענני מהר קדשו

.....

ענני, יהוה אלהי

אברך--את-יהוה, אשר יעצני

.....

אלי אלי, למה עזבתני

.....

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord ייעץ yi'etz [pi'el] Adviseren (to advise). Zie [les 71](#).

Controleer jezelf op de website www.hebrew-verbs.co.il, conjugator.reverso.net/conjugation-hebrew.html

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	מִיַּעֵץ m ^e ya'etz	אֲנִי
Ik (v)	מִיַּעֲצֶת m ^e ya'ètzèt	יַעֲצִיתִי yi'atztie	אֲיַעֵץ aya'etz	אֲנִי
Jij (m)	אַתָּה
Jij (v)	אַתְּ
Hij	הוא
Zij	היא
Wij (m)	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	אַתֶּם
Jullie (v)	אַתֶּן
Zij (m)	הֵם
Zij (v)	הֵן

Geb. wijs: m:, v:, mv:, infinitief: לְיַעֵץ l^eya'etz

Bronnen: www.hebrew-verbs.co.il; www.hebrewatmilah.org/maskilon1/index.htm (?); Melet, Arjeh Gebhard, uitg. Coutinho, les 23, 25 en 73; Millon, www.mechon-mamre.org/p/pt/pt0.htm